

**Instrukcja wypełniania Modelu Finansowego dla projektów typu Centra Badawczo –
Rozwojowe w ramach 2 osi priorytetowej - Działanie 2.1 „Wsparcie otoczenia i
potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I” Programu
Operacyjnego Inteligentny Rozwój, lata 2014-2020**

Informacje ogólne

- Model finansowy (dalej zwany model) jest integralnym elementem wniosku o dofinansowanie dla Działania 2.1 POIR 2014-2020 „Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I” i zawiera niezbędne składniki prognozy finansowej projektu przygotowywanego przez Wnioskodawców.
- Dane do modelu należy wpisywać zgodnie z opisem w tabelach oraz niniejszą instrukcją wyłącznie w polach zaznaczonych kolorem żółtym.
- Parametry modelu określone jako wielkości wynikowe arkusza nie podlegają ingerencji Wnioskodawcy.
- Dane finansowe należy wprowadzić dla trzech poprzednich lat obrachunkowych (n-3, n-2 i n-1), okresu bieżącego (ostatni zamknięty kwartał w roku n) oraz przygotować prognozę na rok n i kolejne lata poprzedzające rok rozpoczęcia projektu (pr1, pr2...), na czas realizacji projektu (r1, r2,...) i na okres trwałości (t1, t2...)
- Okres trwałości projektu dla MSP wynosi 3 lata, a dla pozostałych przedsiębiorstw 5 lat.
- W konstrukcji modelu przyjęto, że rok obrachunkowy trwa 12 miesięcy. Jeżeli jest inaczej należy dodać stosowną adnotację w polu **Komentarz** w arkuszu **Założenia**.
- Dane finansowe w tabelach należy podawać w tysiącach złotych.
- Mogą występować niewielkie różnice w poziomie dofinansowania, co jest skutkiem zaokrągleń do 1 tys. zł.
- Jeżeli Wnioskodawca jest płatnikiem VAT, dane w arkuszach należy podawać w kwotach netto. W pozostałych przypadkach arkusz należy wypełnić w kwotach brutto.
- Projekcję należy sporządzić w cenach stałych, tj. bez uwzględnienia inflacji.
- Prognozy muszą opierać się na realnych założeniach i być dostosowane do specyfiki danego przedsiębiorstwa oraz branży, w której ono funkcjonuje.
- W każdym arkuszu umieszczone jest pole tekstowe **Komentarz**, w którym należy szczegółowo opisać przyjęte założenia do prognozowanych wielkości.
- Model finansowy wymaga **włączonej obsługi makr** w programie Microsoft Excel. W przeciwnym razie nie będzie możliwe przeprowadzenie prawidłowych wyliczeń w modelu. Aby włączyć obsługę makr w programie Microsoft Excel (2007-2016) należy z menu Plik wybrać pozycję **Opcje** następnie **Centrum zaufania** → **Ustawienia centrum zaufania**. Otworzy się nowe okno, w którym należy z menu wybrać pozycję **Ustawienia makr** i zaznaczyć pozycję **Wyłącz wszystkie makra i wyświetl powiadomienie** – wówczas program będzie każdorazowo informował o wyłączeniu makr w pliku i pytał się, czy jednak włączyć ich obsługę lub **Włącz wszystkie makra (niezalecane)** – wówczas program będzie automatycznie włączał obsługę makr.
- W Modelu nie należy dodawać, usuwać ani przesuwać wierszy.
- Po wypełnieniu modelu należy uruchomić przycisk „Drukuj cały skoroszyt” w celu przygotowania wersji papierowej.
- W celu zablokowania arkusza przed niepożądanymi zmianami należy uruchomić przycisk „Zabezpiecz i zapisz cały skoroszyt”.

Struktura modelu finansowego

Model finansowy zawiera następujące tabele (w poszczególnych arkuszach):

1. Dane Firmy
2. Założenia
3. Sprawozdania finansowe
4. Przychody
5. Koszty operacyjne
6. Środki trwałe
7. Rozliczenie dotacji
8. Kapitał pracujący
9. Finansowanie
10. Ocena kondycji finansowej
11. NPV
12. Nakłady projektowe

Wskazówki do wypełnienia poszczególnych arkuszy.

Arkusz Dane firmy

W arkuszu należy podać dane dotyczące Wnioskodawcy. Jeżeli Wnioskodawca spełnia kryteria MŚP zgodnie z przepisami krajowymi i UE, należy zaznaczyć pole wyboru „**Firma jest MŚP**”. W pozostałych przypadkach pole należy pozostawić niezaznaczone. Na podstawie tego pola wyboru arkusz określa wymagany okres trwałości projektu (3 lub 5 lat).

Arkusz Założenia

W arkuszu należy podać:

- 1) datę rozpoczęcia bieżącego roku obrotowego (komórka C12, format daty rok-miesiąc-dzień),
- 2) datę ostatniego sporządzonego sprawozdania finansowego (komórka C14, format daty rok-miesiąc-dzień), za który firma posiada sporządzone sprawozdanie finansowe (roczne lub śródroczne).

Na tej podstawie arkusz automatycznie wskaże wcześniejsze lata, za które należy wprowadzić dane finansowe.

W polach „**Rok i miesiąc rozpoczęcia realizacji Projektu**” należy podać rok (komórka C16) i miesiąc (komórka D16), w którym Wnioskodawca planuje rozpocząć realizację projektu. W polu „**Rok i miesiąc zakończenia realizacji Projektu**” należy podać rok (komórka C20) i miesiąc (komórka D20) planowanego końca realizacji Projektu.

W oparciu o uzupełnione dane arkusz automatycznie wskazuje obligatoryjny okres trwałości projektu, rok zakończenia projekcji finansowej, oraz rzeczywisty okres realizacji Projektu w latach i miesiącach.

W polu „**Stopa dyskonta**” należy wstawić stosowaną do obliczeń NPV stopę dyskontową (aktualnie 4%). Arkusz automatycznie obliczy współczynnik dyskonta.

W polu „**Stopa podatku dochodowego**” należy wstawić stosowaną w prognozach stawkę podatku CIT, którą arkusz używa do obliczenia wielkości kwoty podatku pomniejszającego zysk brutto firmy.

W polu „**ZUS jako % płac**” należy wstawić prognozowany poziom obciążeń wynagrodzeń brutto z tytułu składek na rzecz ZUS. Dane te wykorzystywane są przez arkusz do obliczania prognozy kosztów z tytułu ubezpieczeń społecznych i świadczeń na rzecz pracowników.

W polu „**Kapitał pracujący (dla Projektu)**” należy wstawić prognozowaną długość cykli rotacji należności, zapasów i zobowiązań dotyczącą wyłącznie Projektu. Arkusz automatycznie oblicza i prognozuje długość cykli rotacji należności, zapasów i zobowiązań dla dotychczasowej działalności.

W polu „**Stawki amortyzacji**” należy wstawić stosowane przez firmę stawki amortyzacji dla poszczególnych grup aktywów. Stawki te wykorzystywane są przez model do kalkulacji poziomu amortyzacji środków trwałych zarówno z działalności dotychczasowej, jak i działalności będącej przedmiotem wnioskowanego projektu.

W polu „**Finansowanie**” należy wstawić prognozowane poziom oprocentowania zobowiązań (pożyczek, kredytów, innych) oraz depozytów.

UWAGA: Dane wprowadzane w arkuszu „Założenia” mają wpływ na działanie całego modelu, w niektórych wersjach programu Microsoft Excel arkusz ten może działać nieco wolniej.

Arkusz Sprawozdania finansowe

W arkuszu należy wprowadzić dane finansowe firmy za okres 3 lat przed rokiem złożenia wniosku oraz za bieżący okres roku kalendarzowego, tj. ostatni zamknięty kwartał.

Arkusz Przychody

W części pierwszej arkusza dotyczącej prognozy działalności dotychczasowej (bez Projektu) należy podać:

- źródła **przychodów z dotychczasowej sprzedaży produktów**, ilość sprzedawanych produktów oraz cenę jednostkową. Arkusz automatycznie oblicza wartość sprzedaży.
- źródła **przychodów z dotychczasowej sprzedaży towarów i materiałów**, ilość sprzedawanych towarów i materiałów oraz cenę jednostkową. Arkusz automatycznie oblicza wartość sprzedaży.
- **wartość sprzedanych towarów i materiałów** z dotychczasowej sprzedaży, ilość kupowanych towarów i materiałów oraz cenę jednostkową zakupu. Arkusz automatycznie oblicza wartość sprzedanych towarów i materiałów. Obliczone wartości są automatycznie przenoszone do arkusza „Koszty operacyjne”
- w części dotyczącej **Pozostałych przychodów operacyjnych** należy podać wielkość pozostałych przychodów operacyjnych za wyjątkiem przychodów z dotacji.
- w części dotyczącej **Przychodów finansowych** należy podać wielkość przychodów finansowych za wyjątkiem przychodów odsetkowych od oprocentowanych środków pieniężnych oraz depozytów bankowych.

W części drugiej arkusza dotyczącej prognozy działalności związanej z Projektem należy podać:

- źródła **przychodów z planowanej sprzedaży produktów**, ilość sprzedawanych produktów oraz cenę jednostkową. Arkusz automatycznie oblicza wartość sprzedaży.
- źródła **przychodów z planowanej sprzedaży towarów i materiałów**, ilość sprzedawanych towarów i materiałów oraz cenę jednostkową. Arkusz automatycznie oblicza wartość sprzedaży.
- **wartość sprzedanych towarów i materiałów** z planowanej sprzedaży, ilość kupowanych towarów i materiałów oraz cenę jednostkową zakupu. Arkusz automatycznie oblicza wartość sprzedanych towarów i materiałów. Obliczone wartości przenoszone są automatycznie do arkusza „Koszty operacyjne”
- w części dotyczącej **Pozostałych przychodów operacyjnych** należy podać wielkość pozostałych przychodów operacyjnych za wyjątkiem przychodów z dotacji.
- w części dotyczącej **Przychodów finansowych** należy podać wielkość przychodów finansowych za wyjątkiem przychodów odsetkowych od oprocentowanych środków pieniężnych oraz depozytów bankowych.

Arkusz **Koszty operacyjne**

W arkuszu **Koszty operacyjne** należy wpisać prognozę kosztów operacyjnych według rodzajów, zarówno w odniesieniu do dotychczasowej działalności (bez Projektu), jak do działalności związanej z Projektem.

W części dotyczącej kosztów Wynagrodzeń oraz Ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń należy podać podstawowe grupy lub stanowiska pracowników, poziom zatrudnienia w pełnych etatach oraz wysokość wynagrodzenia brutto dla pracownika. Arkusz automatycznie oblicza koszty wynagrodzeń brutto.

W części dotyczącej Ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń arkusz automatycznie oblicza wysokość świadczeń na rzecz ZUS na podstawie danych wskazanych w arkuszu „**Założenia**” w części dotyczącej „ZUS jako % płac”.

Jeżeli dany wydatek stanowi koszt kwalifikowany należy we właściwych wierszach wstawić poziom dofinansowania (w %). Poziomu dofinansowania musi być większy od 0% i mniejszy od 100%. Jeżeli dany wydatek nie jest wydatkiem kwalifikowanym wiersze dotyczące poziomu dofinansowania należy pozostawić puste.

Jeżeli koszt jest składową wydatków na B+R, wówczas należy zaznaczyć pole „Koszty B+R”. W takim przypadku koszty B+R (kwalifikowane, gdy podano poziom dofinansowania i niekwalifikowane, gdy zaznaczono pole „Koszty B+R”, lecz nie podano poziomu dofinansowania) będą aktywowane w miesiącu i roku zakończenia realizacji projektu. Koszty te będą traktowane jako nakłady projektowe.

Jeżeli dana pozycja kosztu stanowi wydatek kwalifikowany tylko przez kilka miesięcy danego roku (np. gdy projekt kończy się w trakcie roku), wydatek ten należy wykazać w dwóch następujących po sobie wierszach z podziałem na część kwalifikowaną i pozostałą. W części kwalifikowanej należy w odpowiednim wierszu wstawić poziom dofinansowania, w części pozostałej odpowiedni wiersz dotyczący poziomu

dofinansowania należy pozostawić niewypełniony. W takim przypadku pole B+R również należy pozostawić puste, gdyż wydatek ten nie jest już wydatkiem projektowym. Kwalifikowane koszty operacyjne, będą również traktowane jako nakłady projektowe. Poziom dofinansowania należy wstawić tylko w tych latach, kiedy realizowany jest projekt.

W arkuszu przyjęto założenie, że wydatki kwalifikowane nie będące wydatkami B+R lub inwestycyjnymi (np. szkolenia, doradztwo) ujmowane są bezpośrednio w kosztach operacyjnych w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Arkusz Środki trwałe

W części dotyczącej **dotychczasowej działalności** (bez Projektu), arkusz automatycznie oblicza wielkość amortyzacji, umorzenia i wartości księgowej netto posiadanych aktywów. Wykorzystuje przy tym dane wykazane w arkuszu „**Sprawozdania finansowe**” oraz przyjęte w arkuszu „**Założenia**” stawki amortyzacji.

UWAGA: wielkość amortyzacji jest obliczana w oparciu o wyższą wartość środka trwałego obliczaną poprzez porównanie wartości wykazanej na koniec ostatniego pełnego roku obrotowego oraz wykazanej na koniec okresu bieżącego.

W części dotyczącej **działalności związanej z Projektem** należy uzupełnić żółte pola wpisując w nich poszczególne elementy aktywów, ich wartość netto oraz prognozowany rok zakupu. **Jeżeli dane aktywo (środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, zakończone prace rozwojowe) są przedmiotem dofinansowania**, to w kolumnie „**% dofinansowania**” należy wpisać wnioskowany poziom dofinansowania. Arkusz automatycznie oblicza wielkość amortyzacji, umorzenia i wartości księgowej netto planowanych w inwestycji aktywów.

W przypadku wystąpienia „Środków trwałych w budowie”, czyli budowy nieruchomości lub zamówienia maszyn i urządzeń, których wykonanie wykracza poza rok obrotowy, a które to prace budowlane/maszyny finansowane są sukcesywnie, w odpowiednim polu należy wpisać rok rozpoczęcia prac budowlanych/zakupu maszyn i urządzeń, rok i miesiąc zakończenia prac budowlanych/zakupu maszyn i urządzeń i ewentualnie poziom dofinansowania. Następnie w danym wierszu należy wstawić wartości prac budowlanych/wydatków na zakupu maszyn i urządzeń w poszczególnych latach. Jeżeli nie zostaną określone lata rozpoczęcia i zakończenia prac budowlanych/zakupu maszyn i urządzeń, model nie będzie uwzględniał wstawionych wartości w obliczeniach. Łączna wartość prac budowlanych zostaje przenoszona do pozycji „Budynki i budowle”, a wartość maszyn i urządzeń do pozycji „Urządzenia techniczne i maszyny” we wskazanym roku zakończenia prac budowlanych/zakupu maszyn i urządzeń.

Jeżeli dana pozycja kosztu stanowi wydatek kwalifikowany tylko w części, wydatek ten należy wykazać w dwóch następujących po sobie wierszach z podziałem na część kwalifikowaną i niekwalifikowaną. W części kwalifikowanej należy w odpowiednim polu wstawić poziom dofinansowania, w części niekwalifikowanej pole dotyczące poziomu dofinansowania należy pozostawić niewypełnione.

UWAGI:

- 1) środki trwałe o wartości poniżej 3,5 tys. PLN są amortyzowane jednorazowo w roku ich zakupu,**

- 2) ze względu na stosowane w modelu zaokrąglenia, w przypadku gdy roczna amortyzacja środka trwałego nie przekroczy wielkości 0,5 tys. PLN arkusz będzie ją zaokrąglał do 0 (przykładowo, roczna amortyzacja 0,3 tys. PLN będzie traktowana jako 0,0 tys. PLN)

Arkusz Rozliczenie dotacji

W części dotyczącej **dotychczasowej działalności** (bez Projektu) należy uzupełnić prognozę rozterminowanych przychodów z tytułu otrzymanych dotacji. Arkusz w oparciu o dane wpisane w arkuszu „**Sprawozdania finansowe**” automatycznie obliczy prognozę Rozliczeń międzyokresowych z tytułu otrzymanych dotacji.

W część dotyczącej **planowanej** związanej z Projektem arkusz automatycznie obliczy poziom dofinansowania oraz jego rozłożenie w czasie, a otrzymane dane są przenoszone do arkusza „**Przychody**” jako „Pozostałe przychody operacyjne” oraz do „Rozliczeń międzyokresowych przychodów” w bilansie projektu.

Arkusz Kapitał pracujący

W przypadku **dotychczasowej działalności (bez Projektu)** Wnioskodawca ma możliwość wyboru sposobu obliczenia wielkości kapitału pracującego:

- 1) **kalkulacja z modelu** – zalecana do stosowania, oblicza automatycznie wszystkie wartości na podstawie danych historycznych wprowadzonych w arkuszu „Sprawozdania finansowe” oraz danych prognozowanych wprowadzonych w arkuszach „Przychody” i „Koszty operacyjne”.
- 2) **kalkulacja własna** – jej użycie możliwe jest wyłącznie w przypadkach, kiedy Wnioskodawca chce ręcznie wstawić prognozowane długości cykli rotacji zapasów, należności i zobowiązań. Arkusz oblicza automatycznie wszystkie wartości na podstawie danych historycznych wprowadzonych w arkuszu „Sprawozdania finansowe” oraz danych prognozowanych wprowadzonych w arkuszach „Przychody” i „Koszty operacyjne” oraz ręcznie wprowadzonych danych dotyczących długości poszczególnych cykli rotacji. **Zastosowanie kalkulacji własnej każdorazowo wymaga szczegółowego opisu przyczyn jego zastosowania w polu „Komentarz”.**

Dane dotyczące **działalności związanej z Projektem** obliczane są automatycznie na podstawie danych wprowadzonych w arkuszu „Przychody” oraz „Koszty operacyjne”. Długość cykli rotacji należy wpisać w arkuszu „**Założenia**” w wierszach dotyczących **Kapitału pracującego (projekt)**.

Dane dotyczące całego przedsiębiorstwa z uwzględnieniem realizowanego Projektu obliczane są automatycznie na podstawie danych dotyczących dotychczasowej działalności oraz działalności planowanej.

W polu „**Komentarz**” należy opisać przyjęte do obliczeń dane.

Arkusz Finansowanie

W arkuszu należy uzupełnić dane dotyczące:

- 1) planowanych dopłat do kapitału
- 2) planowanych wypłat dywidendy
- 3) wpływów i wydatków ze składanych depozytów bankowych
- 4) planowanych wpływów i wydatków związanych z zaciągnięciem zobowiązań o charakterze pożyczek lub kredytów długo- i krótkoterminowych oraz leasingu finansowego
- 5) planowanych przesunięć środków z dotychczasowej działalności na cele realizacji projektu.

Planowane do zaciągnięcia zobowiązania o charakterze pożyczek, kredytów lub leasingu oraz składane depozyty stanowią źródło finansowania działalności firmy i realizowanego projektu.

W przypadku finansowania projektu ze środków wygospodarowanych z dotychczasowej działalności należy w sekcji „Projekt” wypełnić stosowne dane w sekcji „Środki własne z działalności dotychczasowej na finansowanie Projektu”. Wstawione w tej sekcji kwoty zmniejszają w dotychczasowej działalności saldo środków pieniężnych po stronie aktywów oraz pomniejszają stan kapitałów własnych po stronie pasywów (→ Arkusz „Ocena kondycji finansowej” → sekcja „Działalność dotychczasowa” → Bilans → Pasywa → Ia. Środki własne na finansowanie projektu). Stosownie do dokonanych operacji powyższe kwoty zwiększają stan środków pieniężnych i kapitałów własnych w Projekcie.

Arkusz **Ocena kondycji finansowej**

Arkusz automatycznie generuje uproszczone sprawozdania finansowe, tj. bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych oraz oblicza wskaźniki finansowe dla dotychczasowej działalności (bez Projektu), realizowanego Projektu oraz dotychczasowej działalności z uwzględnieniem realizowanego projektu.

W przypadku niektórych prognozowanych danych bilansowych odnoszących się do dotychczasowej działalności należy wypełnić prognozowane wartości (jeżeli dotyczy):

- Zaliczki na wartości niematerialne i prawne (aktywa)
- Środki trwałe w budowie (aktywa)
- Zaliczki na środki trwałe w budowie (aktywa)
- Należności długoterminowe (aktywa)
- Inwestycje długoterminowe (aktywa)
- Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe (aktywa)
- Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (aktywa)
- Rezerwy na zobowiązania (pasywa)
- Zobowiązania długoterminowe – pozostałe (pasywa)
- Zobowiązania krótkoterminowe – pozostałe (pasywa)
- Rozliczenia międzyokresowe – pozostałe (pasywa)

Arkusz **NPV**

Dane dotyczące **działalności** związanej z Projektem obliczane są automatycznie w oparciu o przyjęte założenia.

W polu „**Komentarz**” należy opisać przyjęte do obliczeń dane.

Arkusz **Nakłady projektowe**

Arkusz **Nakłady projektowe** prezentuje nakłady inwestycyjne na projekt oraz źródła jego finansowania w oparciu dane wpisywane przez Wnioskodawcę we wcześniejszych arkuszach. Dane obliczane są automatycznie.

W polu „**Komentarz**” należy opisać przyjęte do obliczeń dane.